

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: OT/136/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123012364
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Krivošík
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123012364.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Branislavom Krivošíkom, v trestnej veci obžalovaného: N. X., narodený XX.XX.XXXX v R., pre prečin krádeže podľa § 212 ods.1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní dňa 05.09.2023, takto

rozhodol:

N. X., narodený XX.XX.XXXX v R., trvale bytom W., F. XX, t. č. vo výkone väzby v ÚVV Leopoldov,

sa uznáva za vinného, že

dňa 18.07.2023 v čase asi o 21:00 hodine v Piešťanoch v predajni LIDL, nachádzajúcej sa v OC Prior na ulici A. Hlinku XX, bez zaplattenia vyšiel z predajnej plochy s úmyslom nezaplatiť za tovar, ktorý v predajni odcudzil, a to 1 kus pochutiny pre mačky Felix A. v sume 9,90 Eur, čím spoločnosti LIDL, v. o. s., IČO: 35 793 783, so sídlom Bratislava, Ružinovská 1E, spôsobil škodu vo výške 9,90 Eur, pričom bolo zistené, že dňa 10.07.2023 mu bola príslušníkom Obvodného oddelenia PZ Piešťany uložená bloková pokuta vo výške 10,- Eur blokom na pokutu nezaplatenú na mieste, číslo pokutového bloku 2200487301, za priestupok proti majetku podľa § 50 odsek 1 zákona číslo 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, pretože dňa 10.07.2023 v čase o 08:30 hodine v predaji HM TESCO na adrese Piešťany, N. Teslu 25 zobral z predajnej plochy 2 kusy žemle v celkovej hodnote 0,30 Eur, čím spôsobil spoločnosti Tesco Stores SR, a. s., so sídlom Bratislava, Cesta na Senec 2, IČO: XXXXXXXX, škodu vo výške 0,30 Eur, a taktiež bol za prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno a), písmeno g), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona a iné odsúdený rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 8T/91/2022 zo dňa 15.02.2023, právoplatným dňa 12.04.2023, na nepodmienečný úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) mesiacov v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, a takisto bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany zo dňa 04.05.2022, č. k. OT/23/2022, právoplatným dňa 04.05.2022, za prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno g) Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) mesiace v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia,

t e d a

si prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý a taký čin spáchal, hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený,

č í m s p á c h a l

prečin krádeže podľa § 212 ods.1 písm. g), ods. 2 písm. b) Trestného zákona

Za to sa
o d s u d z u j e :

Podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 1 písm. b) Trestného zákona sa obvinený na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ō v o d n e n i e :

Po prednese obžaloby prokurátorom na hlavnom pojednávaní bol obžalovaný poučený, že môže ku skutkom, ktoré sa mu kladú za vinu, urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 Tr. por. Po tomto poučení, ako aj po poučení o následkoch vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b/ alebo c/ Tr. por., a to v rozsahu podľa § 257 ods. 5 a ods. 8 Tr. por., obžalovaný vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku uvedených v obžalobe prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany zo dňa 20.07.2023 sp. zn. Pv 312/23/2204-6.

I. Prijatie vyhlásenia obžalovaného o vine

1. Následne súd postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. por., pričom na položené otázky obžalovaný odpovedal „áno“. Prokurátor a poškodený Čecho na hlavnom pojednávaní navrhli prijať jeho vyhlásenie o vine. Po takomto zistení súd vyhlásenie obžalovaného o uznaní viny zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe, bez narušenia skutkovej totožnosti, keď ich právne posúdil zhodne tak, ako bol posúdený v podanej obžalobe tak, ako to vyplýva z výrokovvej časti tohto rozsudku, pretože boli naplnené všetky 4 zákonné formálne znaky trestného činu, t.j. subjekt, subjektívna stránka, objekt i objektívna stránka, podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Tr. por. prijal, nakoľko na podklade výsledkov dokazovania vykonaného v prípravnom konaní nemal žiadne pochybnosti o vine obžalovaného s tým, že dokazovanie na hlavnom pojednávaní sa vykoná k výroku o treste a náhrade škody.

II. Výrok o treste

2. Po prijatí vyhlásenia obžalovaného bolo na hlavnom pojednávaní vykonané dokazovanie k výroku o treste oboznámením s registrom trestov a výpisom z registra priestupkov obžalovaného. Súd oboznámil aj listiny predložené obžalovaným na hlavnom pojednávaní a to potvrdenie o evidencii obžalovaného v úrade práce, potvrdenie o poberaní štátnych sociálnych dávok, poštové poukazy o úhrade skôr spôsobenej škody.

3. Pokiaľ ide o register trestov, tak z odpisu je zrejmé, že v minulosti (pred spáchaním skutku) bol obžalovaný opakovane súdne trestaný (má 17 záznamov). Pred spáchaním skutku, ktorý je predmetom tohto konania sa opakovane dopúšťal prevažne majetkovej trestnej činnosti - opakovane prečiny krádeží (13x), v jednotlivých prípadoch v súbehu s prečinom marenia výkonu úradného rozhodnutia a poškodzovania cudzej veci a opakovane (3x) s dopustil aj prečinov marenia výkonu úradného rozhodnutia. V jednom prípade sa dopustil aj drogovej trestnej činnosti (prechovávanie OPL pre vlastnú potrebu). Obžalovanému boli ukladané takmer výlučne nepodmienečné tresty, ktorých výmera sa sprísňovalo pre pokračujúcu početnosť a gradáciu trestnej činnosti. Obžalovaný bol okrem iného pred spáchaním skutku rozsudkom Okresného súdu Piešťany, sp. n. 8T/91/2022, zo dňa 15.02.2023 uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods.1, ods. 2 Tr. zák a prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 mesiacov v ústave so stredným stupňom stráženia, ktorý trest vykonal 22.04.2023. Predchádzajúce nepodmienečné tresty odňatia slobody vykonal 16.12.2019, 02.04.2021 a 22.09.2022.

4. Obžalovaný sa dopustil aj spáchania 6 priestupkov a to opakovane proti majetku (drobné krádeže), proti občianskemu spolunažívaniu a na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky

5. Pri určovaní druhu a výmery trestu súd prihliadal najmä na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie a jeho mieru, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

6. Trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatelovi za spáchaný trestný čin. Trest ako právny následok trestného činu môže priamo postihnúť len páchatel'a trestného činu, v čom sa odráža zásada personalnosti trestu. Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu) a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti, potencionálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie. Ochrana spoločnosti sa pritom uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia, teda represiou a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trest musí vyjadrovať tiež morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. V treste je obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické.

7. Pri úvahách o druhu a výmere trestu je nutné dôsledne aplikovať tiež ustanovenie § 34 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Výmerou trestu sa pritom rozumie nielen určenie trestu v rámci sadzby tam, kde je trest takto kvantifikovaný, ale aj určenie rôznych modalít alebo obsahu trestov, ak je toto určenie vyhradené súdu. Rozpätie zákonom stanovenej trestnej sadzby umožňuje a zároveň ukladá súdu povinnosť individualizovať ukladaný trest. Súd je povinný vo výmere uloženého trestu zohľadniť všetky okolnosti uvedené v ustanovení § 34 ods. 4, 5 Tr. zák. Osobu páchatel'a je pritom potrebné hodnotiť vo všetkých súvislostiach a nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára, či už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Možnosť nápravy páchatel'a konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatel'a na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť pritom vždy v súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje, záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Pri ukladaní trestov je nutné vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to princípu zákonnosti trestu a princípu individualizácie trestu. K uvedeným skutočnostiam je potrebné prihliadať pri ukladaní trestov vo všeobecnosti. Podstatnou skutočnosťou v danom prípade však je, že obžalovaný bol podľa skutkových záverov prvostupňového súdu, ktoré nemožno v tomto konaní zmeniť, uznaný za vinného zo zločinu lúpeže

5. Obžalovaný sa k trestnej činnosti priznával. Podľa odpisu z registra trestov bol do času spáchaníu skutku 17 x súdne trestaný, prevažovala majetková trestná činnosť, v časti spáchaná aj v súbehu s poškodzovaním cudzej veci a marenia výkonu úradného rozhodnutia. Žiada sa uviesť, že obžalovanému boli do času spáchania skutku ukladané vo všetkých prípadoch takmer výlučne nepodmienečné tresty v trvaní niekoľko mesiacov až rokov (dĺžka trestu sa s narastajúcou početnosťou trestnej činnosti zvyšovala) . Táto skutočnosť dotvára obraz pri hodnotení osoby obžalovaného, ktorý napriek nepochybne dlhému celkovému obdobiu vo výkone trestu odňatia slobody sa nenapravil, nezmenil svoj postoj a naďalej sa trestnej činnosti ako špeciálny recidivista dopúšťal. Skutku, z ktorého je uznaný vinným sa pritom dopustil len 3 mesiace (22.04.2023) po tom, čo bol z výkonu trestu za predchádzajúcu trestnú činnosť prepustený.

6. Súd po zvážení všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre určenie druhu a výmery trestu dospel k záveru, že obžalovanému je potrebné uložiť trest odňatia slobody vo výmere 9 mesiacov, pričom pri ukladaní uvedeného trestu odňatia slobody sa súd riadil aj nasledovnými kritériami.

7. Súd zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, teda že sa obžalovaný priznal k spáchaníu trestného činu. Súd zistil jednu príťažujúcu okolnosť a to príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, teda že obžalovaný bol už za trestný čin odsúdený. V danom prípade vznikol rovnovážny stav medzi poľahčujúcimi a príťažujúcimi okolnosťami.

8. V prípade obžalovaného mu bolo nutné uložiť len trest odňatia slobody spojený s jeho výkonom s poukazom na to, že neboli splnené podmienky na uloženie podmienečne odloženého trestu odňatiu

slobody a ani alternatívneho trestu, Pri hodnotení recidívy páchatel'a z hľadiska možnosti jeho nápravy musí súd prihliadnuť na povahu predchádzajúcej trestnej činnosti, na časový odstup od posledného odsúdenia, na celkový spôsob jeho života a na pohnútku jeho ďalšieho trestného činu (R 39/1965). Pri úvahe o podmiennečnom odklade výkonu trestu odňatia slobody musí súd zhodnotiť všetky okolnosti týkajúce sa osoby páchatel'a, najmä jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, ako aj činu, ktorý obvinený spáchal, aby mohol urobiť odôvodnený záver, či sa účel trestu dosiahne aj bez jeho výkonu alebo nie (R 56/1970). Vychádzajúc z uvedených úvah a vzhľadom na zistený skutkový stav, súd dospel k záveru, že u obžalovaného nie je možné dosiahnuť účel trestu bez jeho výkonu. Jednak tomu bráni tá okolnosť, že u obžalovaného dochádza aj k recidívam v druhovo rovnakej trestnej činnosti, čoho dôkazom je aj tá skutočnosť, že prejednáváného skutku sa dopustil bezprostredne po predchádzajúcom odsúdení a výkone trestu. Ak doposiaľ nedošlo ku korekcii jeho správania prostredníctvom nepodmienečných trestov, je plne dôvodné prognózovať, že k takejto korekcii nedôjde ani v prípade podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, teda podmiennečný odklad výkonu trestu u obžalovaného úplne stráca opodstatnenie. Preto súd nepristúpil u obžalovaného k podmiennečnému odkladu výkonu trestu odňatia slobody podľa § 49 ods. 1 alebo § 51 ods. 1 Tr. zák.

9. Súd pri výmere trestu súd zohľadnil pomery a osobnosť obžalovaného ako špeciálneho, opakovane trestaného recidivistu, povahu a závažnosť ním spáchanej trestnej činnosti (prečin krádeže) ale zároveň zohľadnil aj okolnosť priznania sa obžalovaného ku skutku. Súd ukladal trest podľa trestnej sadzby uvedenej v § 212 ods. 2 Tr. zák. (základná sadzba je 6 mesiacov až 3 roky), Vzhľadom na rovnaký počet priťažujúcich a poľahčujúcich okolností, súd neupravoval základnú trestnú sadzbu v zmysle § 38 ods. 3, ods. 4 Tr. zák.. Súd uložil obžalovanému trest pri dolnej hranice základnej trestnej sadzby so zohľadnením toho, že obžalovaný sa ku skutku priznal, ako aj vzhľadom k závažnosti a povahe spáchaného skutku.

10. Súd poukazuje, že pri rozhodovaní o treste neaplikoval ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, pretože nevidel žiadny racionálny dôvod na jeho aplikáciu. V tejto súvislosti je dôvodné poukázať na stanovisko trestno-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR pod č. R 44/2017 (Tj 55/2016) z 27. júna 2017, v zmysle ktorého je daná možnosť (nie povinnosť) súdu použiť ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 TZ per analogiam v prospech obvineného aj v situácii, keď nedošlo k uzavretiu dohody o vine a treste, ak súd na hlavnom pojednávaní prijal vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1. Sám obžalovaný bol usvedčovaný svojou výpoveďou a usvedčovaný najmä výpoveďou svedka. Podľa názoru súdu obžalovaný sa v zásade priznával k spáchaniu skutku, ale jeho spáchanie odôvodňoval z jeho pohľadu psychickými poruchami jeho osobnosti. Zákonodarca dáva fakultatívnu možnosť súdu uplatniť mimoriadne zníženie trestu v prípade vyhlásenia viny obžalovaným, avšak súd v danom prípade nevezhladol žiadnu takú okolnosť, ktorá by vzhľadom na okolnosti prípadu a zároveň osobu obžalovaného z pohľadu súdu zakladali dôvod na aplikáciu mimoriadneho zníženia trestu.

11. Súd poukazuje aj na rozhodovaciu prax odvolacieho súdu v Trnave vid' rozhodnutie sp. zn. 5To/27/2020 zo dňa 03.09.2020, v ktorom odvolací súd vyjadril právny názor v tom smere, že pri rozhodovaní o treste nemusí prvostupňový súd vždy aplikovať ustanovenie o mimoriadnom znížení trestu podľa ustanovení § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam ak obžalovaný uskutoční vyhlásenie o vine. Úlohou súd je vždy potrebné každý prípad osobitne prehodnotiť a podľa vykonaného dokazovania uložiť primeraný, zákonný a spravodlivý trest.

12. Súd odôvodňuje svoje rozhodnutie nepoužiť ustanovenia Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody pod jeho dolnú hranicu poukázaním najmä na osobu obžalovaného, ktorý opakovane pácha trestnú činnosť, za ktorú bol v minulosti už trestaný a ani predchádzajúce odsúdenia nemali na obžalovaného žiadny resocializačný a prevýchovný vplyv (v minulosti vykonal desať (10) nepodmienečných trestov). Početnosť odsúdení obžalovaného, ako aj závažnosť trestných činov, za ktorých spáchanie bol už v minulosti súdne trestaný, svedčia jednoznačne o tom, že obžalovaný je kriminálne narušená osobnosť. Súd taktiež zohľadnil, že obžalovanému sa ukladá trest za úmyselnú trestnú činnosť, a to naviac za takú trestnú činnosť, ktorej spáchania sa obžalovaný už v minulosti dopustil a bol za ňou aj právoplatne odsúdený. Súd konštatuje, že posúdením odpisu registra trestov obžalovaného je nevyhnutné prísť k záveru, že osobu obžalovaného je potrebnú posúdiť ako špeciálneho recidivistu, ktorý sa na slobode dopúšťa opakovane a sústavne, dokonca v krátkych časových intervaloch medzi skutkami, majetkovej trestnej činnosti. V danom prípade obžalovaný síce odcudzil vec v nepatrnej hodnote, ale ani táto skutočnosť nemôže ospravedlňovať jeho konanie. Skôr

svedčí o tom, že v prípade obžalovaného absentuje akákoľvek primeraná miera zdržanlivosti, rešpektu a úcty k vlastníctvu iných a prevažuje zjavná svojvôľa (obžalovaný konanie odôvodňoval tým, že nemal peniaze, preto si tovar v obchode zobral). Hoci obžalovaný uvádzal a preukazoval listinami (potvrdenie o PN a potvrdením o zaradení do evidencie nezamestnaných) svoju zlú sociálnu situáciu, je potrebné ho upozorniť, že tento stav si zjavne zavinil aj svojím vlastným pasívnym prístupom pri zabezpečovaní legálnych zdrojov obživy, keďže sám už skôr v predchádzajúcich výsluchoch uvádzal, že doteraz riadne zamestnaný nebol (v prípravnom konaní neuviedol doteraz žiadneho zamestnávateľa), skôr išlo o príležitostné brigády. Nedostatok finančných prostriedkov tak bola zjavnou príčinou jeho trestnej činnosti.

13. Uložený trest pri dolnej hranici trestnej sadzby podľa názoru súdu zabezpečí v prípade obžalovaného najmä ochranu spoločnosti tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Takýto trest bude nepochybne vyjadrovať tiež morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

14. Súd zaradil obžalovaného na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák., nakoľko obžalovaný bol v posledných 10 rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin a iné zaradenie sa v jeho prípade súdu nejavilo ako potrebné ani dôvodné vzhľadom na zákonom vymedzené kritériá (§ 48 ods. 4 Tr. zák.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trnava na Krajský súd v Trnave. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Odvolanie prokurátora, odvolanie, ktoré podáva za obžalovaného jeho obhajca, ako aj odvolanie, ktoré podáva za poškodeného alebo za zúčastnenú osobu ich splnomocnenec, musí byť zároveň odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Oprávnená osoba sa môže vzdať práva podať odvolanie. V prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Obžalovaný môže výslovne vyhlásiť, že nesúhlasí s podaním odvolania v svoj prospech jeho príbuznými v priamom rade, jeho súrodencami, osvojiteľom, osvojencom, manželom a druhom. Odvolanie má odkladný účinok.